

BÖLÜM 2

Doğum Sürecinin Anne ve Fetüsa Etkisi

Semih BOYACI¹

GİRİŞ

Gebelik süresince kadının metabolik gereksinimlerine ve büyümekte olan fetüse uyum sağlaması için belirgin fizyolojik ve anatomik değişiklikler meydana gelir (1). Bu değişiklikler Bölüm 1'de detaylı olarak anlatılmıştır. Doğum eylemi, serviks dilatasyonuna neden olan ve giderek sıklaşarak şiddeti artan kontraksiyonlarla beraber fetüs ve eklerinin dışarı atılması ile karakterize bir klinik süreçtir. Doğum süreci üç evreden oluşmaktadır. Bu evreler Bölüm 3'te detaylı olarak anlatılmaktadır. Bu bölümde doğum sürecinin anne ve fetüs üzerindeki etkileri anlatılacaktır.

MATERNAL ETKİLER

Kardiyovasküler Değişiklikler

Hamilelik, hem daha fazla kan hacminin hem de artan gerilme ve kasılma kuvvetinin bir sonucu olarak kalbin boyutunun büyümesine neden olmaktadır (2). Gebelik süresince kardiyak debi %30-50 artar, bu artışın çoğunluğu gebeliğin 8. haftasından sonra meydana gelmekle birlikte, doğum süresince daha fazla artış meydana gelmektedir. Ancak term bir gebede supin pozisyon, büyümüş uterusun vena kava basısına bağlı olarak hipotansiyon ve kardiyak debide düşmeye neden olmaktadır (3). Bu nedenle term bir gebede %15-30 derece sol lateral pozisyon ile vena kava basısından kaçınılması sağlanır (4). Doğum sıra-

¹ Uzm. Dr., Eskişehir Yunus Emre Devlet Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Bölümü, drsemihboyaci@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Chestnut, D.H., et al., Chestnut's obstetric anesthesia: principles and practice 2020: Elsevier Health Sciences.
2. Eghbali, M., et al., Heart hypertrophy during pregnancy: a better functioning heart? Trends in cardiovascular medicine, 2006. 16(8): p. 285-291.
3. Kerr, M., D. Scott, and E. Samuel, Studies of the inferior vena cava in late pregnancy. British Medical Journal, 1964. 1(5382): p. 522.4.
4. Robson, S.C., et al., Serial study of factors influencing changes in cardiac output during human pregnancy. American Journal of Physiology-Heart and Circulatory Physiology, 1989. 256(4): p. H1060-H1065.
5. Hendricks, C.H., The hemodynamics of a uterine contraction. American Journal of Obstetrics & Gynecology, 1958. 76(5): p. 969-982.
6. Ueland, K. and J.M. Hansen, Maternal cardiovascular dynamics: III. Labor and delivery under local and caudal analgesia. American journal of obstetrics and gynecology, 1969. 103(1): p. 8-18.
7. Hägerdal, M., et al., Minute ventilation and oxygen consumption during labor with epidural analgesia. Anesthesiology, 1983. 59(5): p. 425-427.
8. Pearson, J.F. and P. Davies, The effect of continuous lumbar epidural analgesia on maternal acid-base balance and arterial lactate concentration during the second stage of labour. BJOG: An International Journal of Obstetrics & Gynaecology, 1973. 80(3): p. 225-229.
9. Adekanye, K. and A. Theron, Maternal physiology. Obstetric Anaesthesia, 2020: p. 45.
10. Spätling, L., et al., The variability of cardiopulmonary adaptation to pregnancy at rest and during exercise. British journal of obstetrics and gynaecology, 1992. 99: p. 1-40.
11. BLOUW, R., C. DB, and P. RJ, Gastric volume and pH in postpartum patients. 1976.
12. Cogan, R. and J.A. Spinnato, Pain and discomfort thresholds in late pregnancy. Pain, 1986. 27(1): p. 63-68.
13. Capogna, G., Epidural labor analgesia. Switzerland, Springer editor, 2015: p. 25.
14. Bernstein, I.M., W. Ziegler, and G.J. Badger, Plasma volume expansion in early pregnancy. Obstetrics & Gynecology, 2001. 97(5): p. 669-672.
15. Hellgren, M. and M. Blombäck, Studies on blood coagulation and fibrinolysis in pregnancy, during delivery and in the puerperium. Gynecologic and obstetric investigation, 1981. 12(3): p. 141-154.
16. Ygge, J., Changes in blood coagulation and fibrinolysis during the puerperium. American journal of obstetrics and gynecology, 1969. 104(1): p. 2-12.
17. Holdsworth, J., Relationship between stomach contents and analgesia in labour. British Journal of Anaesthesia, 1978. 50(11): p. 1145-1148.
18. Fanaroff, A.A. and R.J. Martin, Neonatal-perinatal medicine: diseases of the fetus and infant. 1987.
19. Walker, K., et al., The dangers of the day of birth. BJOG: An International Journal of Obstetrics & Gynaecology, 2014. 121(6): p. 714-718.